

Bahnhof AS
Svartdalsveien 9
1543 VESTBY

Vestby, 22.04.2025

Til Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom)
Postboks 93
Sentrum
0101 Oslo

Høringssvar til Nkom av revidert markedsanalyse – Regulering vs. frivillig åpning

Vi viser til den pågående høringen fra Nasjonal Kommunikasjonsmyndighet (Nkom) angående spørsmålet om åpne fibernett i Norge. Vi ønsker med dette å gi våre synspunkter og innspill til den foreslåtte tilnærmingen til regulering og frivillig åpning av fibernettene. Bahnhof AS er en liten aktør på det norske bredbåndsmarkedet som nylig har fått Bahnhof AB i Sverige som ny majoritetseier. Bahnhof AB har i Sverige 500.000 fiberkunder på åpne nett og har de mest fornøyde fiberkundene i Sverige for 6. året på rad (Nordic Bench 2020-2025). Med dette som bakgrunn hevder vi at vi har verdifulle innspill til den prosessen Nkom jobber med nå.

Bakgrunn og hensikten med høringssvaret

Vi forstår at Nkom har signalisert at det er et ønske om å deregulere markedet og i stedet legge til rette for at åpningen av fibernettene skjer frivillig. Vi er enige i denne tilnærmingen, da den gir aktørene i markedet rom for å finne fleksible løsninger og samarbeide uten unødvendig byråkrati. Vi ønsker imidlertid å utdype våre synspunkter på hvordan en frivillig åpning kan gjennomføres på en mest mulig effektiv og hensiktsmessig måte.

Fordeler ved frivillig åpning

1. Frivillig åpning reduserer byråkrati og forsinkelser

Erfaringer fra andre markeder viser at innføring av reguleringer ofte fører til unødvendig byråkrati, omfattende prosedyrer og langvarige implementeringsprosesser. En frivillig åpning gir aktørene muligheten til å forhandle om samarbeidsmodeller og finne løsninger som raskt kan implementeres. Dette vil bidra til å fremskynde åpningen av nett, noe som vil være til fordel for sluttbrukerne.

2. Fleksibilitet og tilpasningsevne i frivillig åpning

Frivillige samarbeidsmodeller gir mer rom for fleksibilitet og tilpasning. I et mangfoldig marked som det norske telekommunikasjonsmarkedet, med både urbane og rurale områder, vil en standardisert regulering være vanskelig å tilpasse alle aktørene. Frivillige avtaler muliggjør at operatører og netteiere kan tilpasse sine løsninger etter lokale behov og markedets utvikling, noe som igjen kan føre til mer innovative og kostnadseffektive løsninger.

3. Kommersiell og konkurransemessig drivkraft for frivillig åpning

Det finnes allerede sterke kommersielle insentiver for både netteiere og tjenestetilbydere til å åpne fibernett. Etterspørselen etter høyhastighets bredbånd er økende, og både private og offentlige aktører ønsker å tilby kundene et bredt spekter av valgmuligheter. Denne etterspørselen, kombinert med et sterkt konkurransepress, gir en naturlig drivkraft for frivillig åpning av fibernett, som kan gjennomføres raskere og mer effektivt enn ved regulering.

Risikoer ved frivillig åpning av fibernett

Vi ønsker likevel å fremheve enkelte risikoer ved den foreslåtte tilnærmingen om frivillig åpning. Selv om vi i hovedsak støtter prinsippet om frivillig åpning, er vi opptatt av at Nkom etablerer nødvendige rammer og retningslinjer for å unngå at prosessen forsinkes eller at noen aktører i markedet får urimelige konkurransefortrinn.

1. Risiko for forsinkelse i åpning av nettene

En av de største risikoene knyttet til frivillig åpning er at netteiere, i mangel av tydelige tidsrammer og forpliktelser, kan forsinke prosessen med å åpne nettene for andre aktører. Uten tilstrekkelig press eller krav til tidsbruk fra Nkom, kan det hende at enkelte netteiere velger å utsette åpningen så lenge som mulig, noe som kan hindre fremdriften i markedet.

For å minimere denne risikoen bør Nkom stille krav til netteiere om konkrete tidsfrister for åpning av nettene. Det bør etableres en referanse for tidsbruk som nettoperatørene skal forholde seg til, for eksempel at nettene må åpnes innen et visst antall måneder etter at den første avtalen er inngått eller etter at markedsforholdene har endret seg. Dette vil bidra til å sikre at åpningen skjer raskt og effektivt, uten unødvendige forsinkelser.

Uten slike krav risikerer vi at frivillig åpning ikke oppnår sine mål om økt konkurranse og at enkelte områder forblir utilgjengelige for alternative tjenestetilbydere i lang tid.

2. Risiko for urimelig prising og manglende konkurranse

En annen risiko ved frivillig åpning er at prisene for tilgang til fibernettene kan bli satt på urimelige vilkår, som hindrer operatører fra å konkurrere på like vilkår. Uten en klar prismodell kan det oppstå uforutsigbare eller høyere kostnader for tjenestetilbydere, som i verste fall kan føre til monopolistiske priser for sluttbrukerne eller begrenset konkurranse i markedet.

Vi ser at Nkom allerede har vært oppmerksom på dette og antydnet at det vil bli etablert mekanismer for prisregulering. Vi vil likevel understreke viktigheten av at disse mekanismene blir godt definert, og at det legges til rette for en prismodell som er transparent og rettferdig for alle aktører i markedet. En prismodell som er realistisk og konkurransedyktig, vil bidra til å stimulere til reell konkurranse, og sikre at sluttbrukerne får tilgang til tjenester på konkurransedyktige priser.

Videre bør Nkom vurdere å implementere bestemmelser som sikrer at pristilgangen til fibernettene er rimelig, forutsigbar og at den gir operatørene nødvendige insentiver til å investere i utbygging og konkurranse. Vi anbefaler at Nkom utforsker alternative prismodeller som kan sikre både rimelig tilgang for operatører og nødvendige insentiver for investering i nettinfrastruktur.

Anbefalte tiltak

For å adressere de nevnte risikoene anbefaler vi at Nkom:

- **Stiller krav til tidsfrister:** Nkom bør pålegge netteiere å åpne sine fibernett innen et klart definert tidsrom, slik at forsinkelser unngås, og åpningen skjer i tråd med konkurranseforventningene.
- **Etablerer en klar prismodell:** Nkom bør etablere en prismodell som sikrer at prisen for tilgang til fibernett er konkurransedyktig, rettferdig og gir operatørene realistiske muligheter til å konkurrere. Dette bør omfatte tydelige retningslinjer for prisfastsettelse, med vekt på at prisene må være rimelige og transparente.
- **Overvåker prosessen:** Nkom bør sørge for regelmessig oppfølging og evaluering av utviklingen i markedet for åpne fibernett. Dette kan gjøres gjennom åpen rapportering,

markedsanalyser og jevnlig dialog med aktørene for å sikre at frivillig åpning faktisk fører til ønskede resultater.

Våre anbefalinger til Nkom

På bakgrunn av våre vurderinger anbefaler vi at Nkom viderefører sin tilnærming med å støtte frivillig åpning av fibernett, fremfor å innføre regulering ved å:

- Stimulere til samarbeid mellom operatører og netteiere gjennom veiledning og tilrettelegging, uten å pålegge tungt reguleringsbyråkrati.
- Sørge for at det finnes klare retningslinjer som fremmer transparens, ikke-diskriminering og rettferdig tilgang til nettene, samtidig som aktørene har fleksibilitet til å inngå individuelle avtaler.
- Oppmuntre til bruk av beste praksis, der Nkom kan spille en proaktiv rolle som brobygger og fasilitator for gode samarbeid mellom aktørene i markedet.

Oppsummering

Vi mener at en frivillig åpning av fibernettene vil kunne bidra til å oppnå større konkurranse og bedre tilbud til sluttbrukerne. Vi håper at Nkom tar hensyn til våre innspill og fortsetter sitt arbeid med å legge til rette for et dynamisk og innovativt marked for åpne fibernett. Vi vil likevel understreke at det er viktig at NKOM følger utviklingen nøye og sikrer at åpningen av nettene skjer på en åpen og ikke-diskriminerende måte.

Vi ser frem til å følge utviklingen og er åpne for videre dialog dersom Nkom har behov for ytterligere informasjon eller diskusjon.

Med vennlig hilsen

Ole Kristian Ødegård

Daglig Leder